شەڕی ناو کتێبخانەکەم

باهۆز مستەفا

لە کتێبخانەکەم خامۆش و بێ دەنگ دانیشتبووم، گلۆپێکی زەردی کزم پێ کردبوو، بە ئاستەم دووکەڵی جگەرەکەم دەبینی بە پێش شاشەی لاپتۆپەکەدا بەرزدەبووەوە، بیرم لە نووسینی تێکستێک دەکردەوە، کە سەرنجی زۆرترین خوێنەر ڕابکێشێت و ببێتە هۆی ڕاچڵەکاندنێکی بەهێز، چونکە هیچ نووسینێک بە هەند وەرناگیرێت و کاریگەری لای خوێنەران دروست ناکات، هەستم دەکرد هەڵە، یان سەهوویەک لای نووسەران هەیە، دەبێ ڕاست بکرێتەوە، جا ئاڵۆزی و ناڕوونییە، یان ڕەمز و هێما و ئیدیۆمە لە ناو تێکستەکاندا، یان شێوازی نووسینە؟ لە دەروازەی چ بابەتێکەوە بچیتە ناو بابەتە سەرەکییەکەوە؟ بە کوردییەکی پەتی و پاراو، یان بە زمانێکی تێکەڵی ڕۆژانە، ستاندارد؟ بە وتار، یان شیعر و چیرۆک و ڕۆمان؟ نا شانۆنامە؟ وشەکان سادە و مۆسیقایی بن، یان ڕەق و واتادار؟ بە کامە بنزار باشتر دەگات؟ کۆمێدی، یان تراژیدی؟ باشترە ئازادانە چ لە ناو مێشکم هەیە بیخەمە سەر کاغەز بەبێ ئەوەی پاڵەپەستۆ بخەمە سەر بیرکردنەوەم، نووسەر نابێ هەڵوەستە بکات و سنوور بۆ خۆی دابنێت.

لە ناکاو دەنگی پیاوێک هات، دەنگەکە بە دەنگی پیاوێکی تەمەن پەنجا - شەست ساڵی دەچوو، گوتی: ئەوە خەریکی چیت؟

ترسام، بەس نەوێرام پرسیار بکەم: دەمەوێت شتێک بنووسم.

پێکەنی: من هەموو ژیانی خۆم بۆ نووسین تەرخان کرد، کەچی دواجار ئاوارەی هەندەران بووم و تا مردن بە کولەمەرگی ژیام.

ببوورە تۆ کێیت؟

هههە دەفەرموو، ئەوە سی ساڵە لە ناو ماڵەکەتم هێشتان نامناسیت، قوڕی کوێ بە سەری خۆم دابکەم؟ ئەی خێرە گلەیی لە خوێنەران دەکەیت؟ جەنابتان بەبێ خوێندنەوەی کتێبەکانی ناو کتێبخانەکەت دەتەوێت لە خۆتەوە ببیتە حافزی شیرازی؟ من (نالی)م.

ویستم پرسیاری دیکە بکەم، دەنگێکی تر هات، بەڵام دەنگەکە کەمێک نووساوبوو، پیرتر دیار بوو، گوتی: خۆت ماندوو مەکە، ئەو وەزعە بە نووسین چاک نابێت، چونکە لە بنەڕەتەوە خوار هاتووە، مەگەر خوا خۆی چاکی بکات، هەر خۆیشی خاوەنیەتی.

تۆ کێیت بەڕێزم؟ (ئەگەر دەستم ڕەسەد بەرچەرخی گەردوون) بابە تاهیرم.

دەنگی لاوکێک هات (مێر خراب، ژنێ خرابیش هەنە) وەکی بەرێ وەرە، وەرە وەرە وەکی بەرێ. مێرێ من خرابە، ئەزیش خۆ خرابم. کوڕی خۆم، من لە جزیری بۆتانەوە هاتم تا بەغدا ڕۆیشتم، هیچ ماڵە میر و ئاغا و هەژارێک نییە من هاموشۆم نەکردبێ، کەسی لە خۆم دڵسۆزترم نەدیت، کەچی منیان بە چاوەش و خزمەتکاری دیوەخانان دەزانی، بەڵام من لە بەدبەختی خۆم ناچاربووم بۆ پارە لاوکان بێژم.

لە ڕەفەی ژێرەوە هاوارێک هات: ئەی ڕەقیب هەر ماوە قەومی کورد زوبان، نایشکێنێ دانەری تۆپی زەمان. ئێمەمانان بەو قسانە کۆڵ نادەین، من نەک بە لاوی، ئەگەر ئێستا بژیابام ڕەنگە بە مێرمنداڵی بمردبام.

لە گۆشەی ئەو سەری کتێبخانەکە، یەکێک وەڵامی دایەوە: نۆکەری بێگانە ناکەم تا لەسەر هەردم ئەمن، من لە زنجیر و تەناف و دار و بەند باکم نییە، لەت لەتم کەن، بمکوژن، هێشتا دەڵێم کوردم ئەمن. ڕەنگە خەڵکی لە جیاتی شاعیر بە سەرخۆشم بزانن، بەڵام من مەستی بە سەربەستی دەزانم.

لە ئەلبوومی وێنەکان دەنگی پێکەنین هات، پاشان گوتی: نەبابە، فلّت ئەتو نان نەبوو بیخۆیت، ئەو قسە قەبانە چییە هێمن بەو کوڕە فەقیرەی دەفرۆشی؟

زامدار ئەوە تۆی، ئەوە چییە دیسان دەستت کردەوە بە قسە قۆڕ و بێ ماناکانت؟

هێمن، سەری قازیت لە قوڕێ نا، واز لەو کوڕە بێنە تووشی بەڵایەکی مەکە؟ خولە ژیان بەو سۆزە حیزە بەڕێوەناچێت، گەنجانمان ساردمەکەوە، بەرخی نێر بۆ سەربڕینە. بەڵتو نەوەڵڵا بەرخ بەس لۆ تکە لێدانە لەگەڵ قابەک عەرەق.

لە ڕەفەی سەرەوە بە دەنگێکی گڕ یەکێک گوتی: ئەز مامە د حیکمەتا خودیدا

کورمانج د دەولەتا دنێدا، ئایا بە چ وەجهی مانە مەحرووم، بیلجوملە ژ بۆ چ بوونە مەحکووم. ئەز نە ناسیونالیستم، ئەز ئینسان و مرۆڤدۆستم، میللەتێ من مەحرووم و مەحکوومە ئەز چ بکەم. چاوم قەپات کردبوو، چاوەڕێم دەکرد جزیری وەڵامی بداتەوە. هەستم کرد دەستێک لەسەر شانمە! ترس و خۆشی تێکەڵاو بوو، خودایە ئەوە چییە، بووە ڕاستی کێیە لە ناو کتێبخانەکەم هاتووەتە دەرێ و زیندووبووەتەوە؟ نا من مردووم، من مردووم، بە گریانەوە هاوارم کرد نا نامەوێت بمرم نا! شانی هەڵتەکاندم، چاوم کردەوە ژنەکەمە: پیاوەکە بەو سەعات دووی بەیانییە چ هات و هاوارتە؟ هەستە بڕۆ سەر جێگەت. نا دەنووسم.

هههە: چ دەنووسی؟ هەستە گیانە با شێتیش نەبیت.

وازم لێ بینە، نەتهێشت لەو گفتوگۆ گرنگەی شاعیران بەشداربم، گەورەترین دانیشتنی ژیانت تێکدام.

وەی بسمیللا، ئەوە شەوێ چت خواردتەوە؟ پیاوی خەڵکی ئەو وەختانە شەونوێژان دەکات، هی منیش لە ناو خەوێ دەنووسی، چ بوو لەگەڵ ئەحمەدی خانی دانیشتبووی؟ ئەڕێوەڵڵا ژنەکە ئەوە چۆن زانیت؟ هههە کو نازانم سەری خۆت بە کتێبەکەی کردییە، گوتم دەبی نەچووبیتە ناو مێشکی؟ هەستە بڕۆ سەر جێگەت، ئیشێکی دی بکەی باشتر نییە لەو قسە بێ مانایانە؟

٢٠٢٣/٣/٣